

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000831

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Архангельська Марія Вікторівна

2. Mariya V. Arkhangelska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-7098-9894

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 27657 Психологія розвитку особистості у сучасному соціокультурному та освітньому просторі

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12785

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.21.51, 15.01.11, 15.01.79

Тема дисертації:

1. Становлення когнітивно-поведінкового напрямку психотерапії в сучасній психологічній практиці
2. The development of cognitive-behavioral psychotherapy in contemporary psychological practice

Реферат:

1. У дисертації представлено теоретичне узагальнення культурно-історичних, теоретико-концептуальних і професійних аспектів становлення когнітивно-поведінкової психотерапії як сучасної психологічної практики. Обґрунтовано роль когнітивно-поведінкового підходу в системі психологічної допомоги та професійної підготовки фахівців, зокрема в умовах воєнного часу та травматизації населення. Основною метою дослідження є визначення культурно-історичних, теоретико-концептуальних і професійних аспектів становлення когнітивно-поведінкової психотерапії в сучасній психологічній практиці. Досягненню цієї мети посприяло вирішення завдань дослідження, у межах яких виокремлено культурно-історичні передумови становлення КПТ як сучасної психологічної практики; розроблено модель соціально-професійного самовизначення когнітивно-поведінкової психотерапевтичної спільноти; проаналізовано ключові аспекти становлення української школи когнітивно-поведінкової психотерапії; визначено теоретико-концептуальні

аспекти становлення КПТ, проаналізовано виклики та напрями її адаптації в умовах війни; побудовано модель базових професійних компетентностей КПТ-фахівця в умовах війни; розроблено й апробовано програму навчального курсу «Базові компетентності КПТ-фахівця в умовах війни»; розроблено й апробовано діагностичний інструментарій оцінювання сформованості професійних компетентностей КПТ-фахівця в умовах війни.

2. The dissertation presents a theoretical generalization of the cultural-historical, theoretical-conceptual, and professional aspects of the development of cognitive-behavioral therapy as a contemporary psychological practice. The role of the cognitive-behavioral approach in the system of psychological assistance and professional training of specialists is substantiated, particularly in the context of wartime and the traumatization of the population. The main aim of the study is to identify the cultural-historical, theoretical-conceptual, and professional aspects of the development of cognitive behavioral psychotherapy in contemporary psychological practice. The achievement of this aim was facilitated through addressing the research objectives, within which the cultural-historical prerequisites for the development of CBT as a modern psychological practice were identified; a model of socio-professional self-determination of the cognitive behavioral psychotherapeutic community was developed; key aspects of the formation of the Ukrainian school of cognitive behavioral psychotherapy were analyzed; the theoretical-conceptual aspects of the development of CBT were defined, and the challenges its adaptation under wartime conditions were examined; a model of basic professional competencies of a CBT specialist in wartime conditions was developed; a training course programme entitled «Basic Competencies of a CBT Specialist in Wartime Conditions» was developed and tested; diagnostic instruments for assessing the development of professional competencies of CBT specialists in wartime conditions were developed and validated.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Архангельська, М.В. (2024). Когнітивно-поведінкова терапія як система психотерапевтичних «втручань першого вибору» в лікуванні тривожних розладів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки», 2, 49–54. <https://doi.org/10.32999/ksu2312-3206/2024-2-7>
- Архангельська, М.В. (2024). Потенціал когнітивно-поведінкового підходу в психотерапії особистих розладів. Вісник Національного університету оборони України, 81(5), 17–26. <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2024-81-5-17-26>
- Архангельська, М.В. (2024). Ключові характеристики когнітивно-поведінкової терапії як чинник результативності у психологічній практиці. Технології розвитку інтелекту, 8, 2(36). <https://doi.org/10.31108/3.2024.8.2.6>
- Архангельська, М.В. (2026). Професійні компетентності фахівця когнітивно-поведінкової терапії в умовах війни. Перспективи та інновації науки, 1(59), 3067–3076. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-1\(59\)-3067-3076](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-1(59)-3067-3076)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рудницька Світлана Юріївна
2. Svitlana Y. Rudnytska

Кваліфікація: д. психол. н., проф., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0141-6337

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завацький Вадим Юрійович
2. Vadym Y. Zavatskyi

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9946-9113

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нагорна Надія Сергіївна

2. Nadiia S. Nahorna

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9988-7750

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балахтар Валентина Візиторівна

2. Valentyna V. Balakhtar

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6343-2888

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Старков Денис Юрійович

2. Denys Y. Starkov

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9220-8703

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Грись Антоніна Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Грись Антоніна Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Зернова Наталія Володимирівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна